

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/48/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415210556
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4415210556.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: C.. C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. X., T. XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka s. r. o., Nové Zámky, Ernestova bašta 2 a W.. G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. X., T. XX, zast. JUDr. Tibor Nagy, advokát, so sídlom Nové Zámky, Kukučínova 8, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 20. júna 2016 č. k. 7P/112/2015-250 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** takto:

Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca voči mal. R. C., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 120 eur na sumu 140 eur od 20. 05. 2015 s tým, že otec je povinný platiť výživné vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. apríla 2014 v časti o výživnom.

Zročné výživné za obdobie od 20. 05. 2015 do 31. 10. 2016 v sume 347,74 eura je otec povinný platiť v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú R. C., nar. XX. XX. XXXX z.amietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 78 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 Zákona o rodine a na základe vykonaného dokazovania zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatným dňa 16. 07. 2014 bolo manželstvo rodičov maloletej R. C., nar. XX. XX. XXXX rozvedené a maloletá bola na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej starostlivosti matke, pričom obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu v sume 120 eur mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. V tom čase súd vychádzal pri určení výšky výživného z priemerného mesačného čistého príjmu otca, ktorý činil 984,43 eura a matky, ktorý činil 716,38 eura. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/35/2014- 63 zo dňa 16. 06. 2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015, právoplatným dňa 04. 11. 2015, bola maloletá R. C., nar. XX. XX. XXXX zverená na čas do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti matke od 03. 02. 2014 a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu v sume 120 eur mesačne od 03. 02. 2014 vždy do 15. dňa

toho-ktorého mesiaca do rúk matky, pričom zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Zročné výživné na maloletú za obdobie od 03. 02. 2014 do 16. 07. 2014 v sume 340 eur súd povolil otcovi splácať po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok od vykonateľnosti rozsudku. Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým súd povolil otcovi zročné výživné zaplatiť v splátkach podala v zákonnej lehote odvolanie matka a žiadala tento rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť v napadnutej časti tak, aby otec splatil zročné výživné naraz v jednej alebo dvoch splátkach. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015 bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd povolil otcovi zročné výživné zaplatiť v splátkach potvrdený s prihliadnutím na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému D., ale aj voči družke, ktorá poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eura mesačne. Pri určovaní výšky výživného v sume 120 eur mesačne súd vychádzal v rozsudku č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 z priemerného mesačného čistého príjmu otca, ktorý bol v roku 2013 1.015,03 eura a v roku 2014 1.024,40 eura a matky, ktorý bol v roku 2013 796,97 eura a v roku 2014 776,01 eura. Okrem toho, matka poberala rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 23,52 eura, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala. Otec už mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému D. C., nar. XX. XX. XXXX. a svojej družke J.. E. Y., ktorá už vtedy poberala len rodičovský príspevok 203,20 eura mesačne. Z vyššie uvedených spisových materiálov ďalej vyplýva, že maloletá mala okrem bežných potrieb na oblečenie, stravu a obuv aj potreby v súvislosti so školou, pričom strava v škole činila 20 eur mesačne, školská družina 7 eur mesačne, matka platila maloletej životné poistenie v roku 2014 32,08 eura mesačne, v roku 2015 v sume 25 eur mesačne, mobilný telefón v sume 5 až 6 eur mesačne a tanečný krúžok priemerne mesačne v sume 8,75 eura.

2. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, v období od septembra 2014 do augusta 2015 zarábala priemerne mesačne 830,61 eura. V období od septembra 2015 do januára 2016 má vykázaný priemerný čistý mesačný príjem 932,47 eura. Priateľ matky, s ktorým žije v spoločnej domácnosti J.. O. T. zarába priemerne mesačne 674,89 eura čistého. Náklady matky na domácnosť a živobytie činia 52 eur na plyn, 4,64 eura na RTVS, 73,26 eura na elektrinu, za palivové drevo na jeden rok 500 eur, každý druhý mesiac 30 eur žumpa, za komunálny odpad platí mestu Nové Zámky 45,99 eura ročne, povinné zmluvné poistenie auta pre Kooperativu platí 67,50 eura za jeden polrok, ročne platí 39,97 eura poisťovni Allianz ako poistenie za škodu spôsobenú v práci, za presmerovanie pošty platí 4 eurá mesačne a zubné kefky pre maloletú na dva týždne kupuje za 11,92 eura. Ďalšia vyživovacia povinnosť matke nepribudla. Náklady matky na domácnosť činia spolu 274,80 eura. Okrem toho ešte matka platí za dom, ktorý má v BSM s otcom maloletej R. samostatne sumu 41,67 eura mesačne za komunálny odpad, 4 eurá mesačne za presmerovanie pošty, poistenie auta 11,25 eura mesačne a poistenie za škodu spôsobenú v práci 3,32 eura mesačne. Ďalej platí pre maloletú životnú poisťku v sume 30 eur mesačne. Náklady na domácnosť (274,80 eura mesačne) neplatí matka sama, ale podieľajú sa pomernými čiastkami aj jej druh J.. O. T. a jeho syn G. T.. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, zarába priemerne mesačne 1.057,95 eura čistého (obdobie od marca 2015 do februára 2016). Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému D. C., nar. XX. XX. XXXX., ktorý pochádza z jeho druhovského pomeru s J.. E. Y.. Maloletý D. má tiež zdravotné problémy, navštevuje alergologičku, berie lieky na kašeľ a dýchacie cesty, ako aj gastroenterologičku pre intoleranciu na laktózu, s čím má zvýšené výdavky na jeho liečbu. Družka otca poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eura mesačne a rodinné prídavky na tri deti 70,56 eura mesačne. Družka otca má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči B. Y., nar. XX. XX. XXXX. a maloletej B. Y., nar. XX. XX. XXXX, ktoré ešte študujú na strednej škole, na ktoré je ich otec zaviazaný platiť výživné, a to na B. v sume 1.100,- Sk mesačne a na maloletú B. v sume 900,- Sk mesačne na základe rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13C/91/07-24 zo dňa 17. 08. 2007. Pokiaľ ide o náklady otca na domácnosť a živobytie, nájomné za trojizbový byt, v ktorom býva so svojou družkou a tromi deťmi činí 132 eur mesačne, elektrina sa platí v sume 23 eur mesačne, káblová televízia a internet v sume 18,30 eura mesačne, plyn v sume 7,25 eura mesačne, koncesionárske poplatky RTVS v sume 4,64 eura mesačne, životné poistenie si platí mesačne v sume 27,20 eura a poplatok za odvoz odpadu na päť osôb činí 9,58 eura mesačne. Okrem toho otec platí za nevyporiadany dom, ktorý má s matkou maloletej R. v BSM 338,82 eura mesačne a používanie osobného motorového vozidla Škoda Fabia ho vychádza na 78 eur mesačne. Pokiaľ ide o dom v BSM, za ktorý platí 338,82 eura mesačne, táto suma pozostáva z hypotekárneho úveru vo výške 300,87 eura mesačne, povinného poistenia domu 10,16 eura mesačne, plynu 6,66 eura mesačne, elektriny 6,53 eura mesačne, zrážkovej vody 5,60 eura mesačne, koncesionárskych poplatkov RTVS 4,64 eura mesačne a dane z nehnuteľnosti 4,36 eura mesačne. Náklady na domácnosť otca, ako aj na dom v BSM spoločne činia cca 638,79 eura mesačne. Vzhľadom na to, že družka otca je na materskej dovolenke a ona aj ich maloletý syn D. sú plne odkázaní na jeho

výživu, otec sám platí všetky náklady na ich spoločnú domácnosť (299,97 eura mesačne, t.j. 132 eur mesačne, elektrina 23 eur mesačne, káblová televízia a internet 18,30 eura mesačne, plyn 7,25 eura mesačne, koncesionárske poplatky RTVS 4,64 eura mesačne, životné poistenie mesačne 27,20 eura a poplatok za odvoz odpadu na päť osôb činí 9,58 eura mesačne) a tiež aj náklady na nevyporiadany dom v BSM, ktorý má s matkou maloletej R. v sume 338,82 eura mesačne. Pokiaľ ide o životnú úroveň oboch rodičov maloletej R., pomery na strane matky sú priaznivejšie, pretože jej príjem sa postupne zvyšuje, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá a náklady na domácnosť s ňou hradia pomerne jej druh J. O. T. a jeho syn G. T. každý v jednej tretine (274,80 eura mesačne : 3 = 91,60 eura mesačne). Pokiaľ ide o potreby maloletej R., sú bežné, primerané veku na oblečenie, stravu, obuv a v súvislosti s návštevou školy, kde nebolo preukázané, že by sa jej výdavky proti predchádzajúcemu obdobiu výrazne zvýšili. Okrem toho naďalej maloletá navštevuje tanečný krúžok VIVA, čo činí 8,75 eura mesačne. Matka jej platí mobilný telefón v sume 5 eur mesačne, stravovanie v školskej jedálni činí 25 eur mesačne. Maloletá ďalej navštevuje krúžok výtvarnej výchovy v základnej umeleckej škole, čo sa platí mesačne v sume 7,91 eura. Oproti predchádzajúcemu obdobiu jej však odpadli náklady za školskú družinu v sume 7 eur mesačne. Životné poistenie jej matka platí v sume 30 eur mesačne, čo je tiež suma výrazne nezmenená oproti roku 2014, keď jej platila toto poistenie v sume 32,08 eura mesačne a v roku 2015 v sume 25 eur mesačne. Súd, skúmajúc odôvodnené potreby maloletej, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného nie je dôvodný, keďže od posledného rozhodovania o výživnom (rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatný dňa 16. 07. 2014 a rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015, právoplatný dňa 04. 11. 2015) nedošlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletej tak, ako to má na mysli ustanovenie § 78 odsek 1 Zákona o rodine. Podľa názoru súdu, matka žiada zvýšiť výživné len kvôli jednorazovému príspevku na fixný aparát, kvôli ktorému s maloletou navštevuje čelustného ortopéda. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného nie je dôvodný jednak preto, že u maloletej, ani u rodičov nenastala výrazná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného (potreby maloletej sú bežné len na oblečenie, stravu, obuv, v súvislosti so školou, s návštevou tanečného krúžku a základnej umeleckej školy, taktiež potreby oboch rodičov sa výrazne nezmenili, ani ich osobné a majetkové pomery, najmä sa nezlepšili pomery na strane otca, len na strane matky sa zlepšili tým, že sa zvýšil jej príjem a len sama neuhradza náklady na domácnosť, v ktorej žije so svojím priateľom a jeho synom, ktorí sú zamestnaní), a jednak preto, lebo potreba fixného aparátu je len dočasná potreba a matka podala o zvýšenie výživného len kvôli tomuto príspevku na fixný aparát, čo súd mal dostatočne preukázané z jej výpovede na pojednávaní, ako aj z pripojených esemeskových správ a neodôvodňuje zvýšenie výživného z dlhodobejšieho hľadiska. Podľa názoru súdu, výživné v sume 120 eur mesačne zo strany otca je postačujúce, vzhľadom na jeho osobné a majetkové pomery (ďalšie maloleté dieťa, vyživovacia povinnosť voči družke, celkové náklady na domácnosť, ktoré hradí sám). Keď otec zaplatí výživné na maloletú v sume 120 eur mesačne a matka prispeje na jej výživu rovnakou čiastkou, tak spolu s rodinnými prídavkami bude mať k dispozícii na výživu maloletej 263,52 eura mesačne (120 eur + 120 eur + 23,52 eura), čo je vzhľadom na zákon o životnom minime č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na nezaopatrené nepľnoleté dieťa činí 90,42 eura mesačne. Z uvedeného vyplýva, že matka má k dispozícii na výživu maloletej o 173,10 eura mesačne viac, ako činí jej životné minimum (263,52 eura - 90,42 eura = 173,10 eura). O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) OSP, pretože ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré konanie možno začať i bez návrhu a v takomto konaní žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, odôvodniac ho tým, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že nenastala výrazná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného a potreby maloletej sú bežné. Má za to, že na strane maloletej došlo k zmene pomerov, nakoľko od vydania posledného rozhodnutia zo dňa 29. 04. 2014 vznikla potreba hradiť nielen fixný aparát na korekciu chrupu maloletej, ale v dôsledku rýchleho fyzického vývinu maloletej, ktorá od tej doby narástla o 20 cm, vznikla potreba vymeniť takmer kompletný šatník maloletej a tento priebežne dopĺňať. Maloletá tiež začala navštevovať základnú umeleckú školu, čo predstavuje zvýšené výdavky v podobe poplatkov a nákupu pomôcok. V súvislosti s fixným aparátom maloletej nemožno uvažovať o potrebe korekcie chrupu ako o dočasnej potrebe, nakoľko ide o dlhodobý proces v rozsahu minimálne 2,5 roka. Náklady, ktoré boli doteraz vynaložené na fixný aparát maloletej nespádajú do rozsahu bežného výživného a presahujú ho. Poukázala na ustanovenie § 28 Zákona o rodine a uviedla, že nie je správne, aby zvýšené výdavky na maloletú boli hradené výlučne z

jeho rozpočtu, napriek skutočnosti, že je v schopnostiach, možnostiach, ako aj majetkových pomeroch povinného participovať na nich. Náklady spojené s fixným aparátom maloletej, ako aj náklady na oblečenie, stravu a základnú umeleckú školu maloletej sú dlhodobejšieho charakteru a spadajú do odôvodnených potrieb maloletej. Súd v rozhodnutí vyjadril názor, že pokiaľ otec uhradí maloletej výživné v sume 120 eur a ona ako matka prispeje na výživu rovnakou čiastkou, bude mať k dispozícii na výživu maloletej dostatok finančných prostriedkov. Poukázala na to, že výška výživného bola stanovená bez zohľadnenia uvedených zvýšených súčasných výdavkov a táto čiastka zohľadňovala odôvodnené potreby maloletej, vzhľadom na vtedajšie potreby. V prípade zvýšenia nákladov tak súdom určená výška výživného nemôže postačovať. Súd pri rozhodovaní nezohľadnil aj ustanovenie § 62 ods. 4 Zákona o rodine, a teda podiel na starostlivosti oprávneného rodiča o maloletú, ako aj poskytnutie bývania a s tým spojeným zabezpečovaním životných potrieb maloletej. Pri skúmaní pomerov na strane povinného je potrebné zohľadniť aj to, že družka povinného prispieva na výchovu a výživu maloletého D. C. osobnou starostlivosťou o neho a o spoločnú domácnosť a od mesiaca september by mala nastúpiť do práce, kedy sa príjem do domácnosti navýši o položku v podobe jej príjmu a povinný nebude zaťažovaný výhradnou vyživovacou povinnosťou voči maloletému D. vo forme finančných úhrad. Poukázala na rozdielnosť na participácii na výžive maloletého D. a na výžive maloletej R., kedy v prípade maloletého sa povinný podieľa na tejto výžive formou finančných úhrad všetkých jeho potrieb, ako aj osobnou starostlivosťou a v prípade maloletej R. bežným výživným, pričom sa odmieta podieľať na jej zvýšených výdavkoch spojených s potrebou zabezpečenia a údržby fixného aparátu, a aj kompletne novej výmeny šatníka a jeho priebežného dopĺňania. Povinný, vzhľadom na nízku výšku vyživovacej povinnosti otca dvoch dcér jeho družky je nútený podieľať sa aj na zabezpečovaní výživy týchto detí. Z uvedeného dôvodu je v záujme družky povinného požiadať o zvýšenie výživného na tieto deti a tým odbremeniť povinného o úhradu všetkých nákladov na spoločnú domácnosť s družkou. Otec nemôže byť zaťažovaný a plniť vyživovaciu povinnosť voči cudzím osobám na úkor svojej dcéry. Keďže otec do januára 2016 uhradil na výživné celkovo sumu 170 eur mesačne, od poslednej splátky zameškaného výživného rozpočet otca nie je zaťažovaný sumou 50 eur, ktorá predstavovala splátku zameškaného výživného. Z uvedeného vyplýva, že je v súčasných schopnostiach, možnostiach, ako aj majetkových pomeroch povinného podieľať sa na zvýšených výdavkoch v súvislosti s maloletou a to bez ohrozenia vlastnej životnej úrovne. Potrebu zvýšenia výživného potvrdil aj kolízny opatrovník. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 250 eur, počnúc dňom podania návrhu.

4. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky vo vyjadrení uviedol, že od poslednej úpravy o výživnom sa zmenili nielen pomery na strane rodičov maloletej R., ale i u nej samotnej. Od roku 2014 je maloletá Ema staršia a v súvislosti s jej rastom a zdravotným stavom sa zvýšili výdavky matky na jej starostlivosť. Návrh matky na zvýšenie výživného považuje za dôvodne podaný, preto navrhol zvýšiť výživné na sumu 140 eur mesačne, počnúc od podania návrhu. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti kolízny opatrovník vychádzal z kritéria možností a schopností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Výška výživného tak na jednej strane zabezpečí dostatok finančných prostriedkov na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa a na druhej strane nezaťažuje výdavky otca neprimeraným spôsobom.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v návrhu oprávnenej, ako ani počas konania neboli oprávnenou predložené žiadne doklady potvrdzujúce dôvodnosť a potrebu zvyšovania výživného na maloletú. Oprávnená neberie ohľad na rozdielny spôsob zabezpečovania spoločnej domácnosti, rozdelenie životných nákladov na ďalšie zárobkovo činné osoby v spoločnej domácnosti. V pôvodnom návrhu o rozvod manželstva podal návrh na striedavú starostlivosť, čo oprávnená odmietla. Nesúhlasila ani s úpravou rozšíreného stretávania sa s maloletou počas školských prázdnin, ani počas vianočných a veľkonočných sviatkov. Matka nebola ochotná dobrovoľne pristúpiť na stretávanie sa s maloletou ani počas víkendov. Svojich rodičovských práv bol nútený domáhať sa súdnou cestou. Matka nie je naďalej prístupná k akejkoľvek dohode nad rámec súdom upraveného styku povinného s maloletou. Tvrdenia matky sú zamerané opätovne iba na otázku výšky výživného bez snahy a ochoty riešiť aj zachovanie rovnocennejšieho vzťahu maloletej a jej otca. Otec sa pravidelne stretáva so svojou dcérou a náklady ohľadom jej vývinu znáša v rovnakej miere ako oprávnená. Súd prvej inštancie vykonal dostatočné, rozsiahle dokazovanie, tieto dôkazy právne vyhodnotil a následne aj správne rozhodol, preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného

mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zmeniť.

7. Podľa § 395 ods. 1 CMP ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 395 ods. 2 CMP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudli účinnosť zákony č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok a č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ktoré zrušili dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 395 ods. 1 CMP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je v § 396 ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 161/2015 Z. z., a teda právnu úpravu Civilného mimosporového poriadku a v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 CMP (na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak) i právnu úpravu CSP, nakoľko CMP v jeho prvej časti, v § 59 až § 73, obsahuje úpravu len niektorých ustanovení o odvolaní, preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní otca bolo potrebné aplikovať i právnu úpravu štvrtej časti CSP o odvolaní.

11. Predmetom konania je návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú R. C. zo sumy 120 eur mesačne na 250 eur mesačne od 19. 05. 2015, kedy sa dozvedela o nákladoch na liečbu maloletej u čeľustného ortopéda. Návrh tiež odôvodnila tým, že náklady na výživu maloletej od posledného rozhodovania o výživnom vzrástli tiež vzhľadom k vývoju životných nákladov, a to na oblečenie, stravu, poplatky v škole a mimoškolské aktivity.

12. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ZoR) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. V ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj v ustanovení § 231 Civilného sporového poriadku (CSP) je zakotvená zásada, podľa ktorej už stanovené výživné je možno zmeniť, ak dôjde k zmene pomerov. Pokiaľ ide o maloleté dieťa, možno tak urobiť i bez návrhu. Z ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 231 CSP tiež vyplýva, že pre povinnosť platiť stanovené výživné sa uplatňuje zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Ak dôjde k zmene pomerov, musí sa to odraziť aj v úprave vyživovacej povinnosti. Vzhľadom k povahe výživného však pri zmene pomerov nedochádza automaticky i k zmene vyživovacej povinnosti, ale zmena pomerov je iba dôvodom na začatie nového súdneho konania, ktoré sa môže skončiť novou úpravou výživného. Preto aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či došlo k zmene pomerov, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65). Ak k zmene pomerov skutočne došlo, súd musí zmeniť pôvodnú úpravu výživného a vo výroku nového rozsudku musí vyjadriť, že ide o zmenu predchádzajúcej úpravy výživného, ktorú presne označí. Pokiaľ ide o zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Takouto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/67). Z podstatných okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť pribudnutie alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti povinnému, podstatný pokles alebo podstatné dôvodné zníženie príjmov, zvýšenie príjmu, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť buď okamžite, napríklad v dôsledku nástupu do školy alebo vyšším vekom oprávneného, s čím súvisí aj nárast odôvodnených potrieb v dôsledku uplynutia dlhšej doby.

22. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, z ktorého vychádzal aj odvolací súd, avšak vec nesprávne právne posúdil. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd pri skúmaní zmeny pomerov vychádzal z rozsudku č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 a zmenu pomerov porovnával s týmto rozhodnutím, avšak na druhej strane zároveň konštatoval, že od posledného rozhodovania o výživnom (rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatný dňa 16. 07. 2014 a rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015, právoplatný dňa 04. 11. 2015) nedošlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletej. Takýto postup súdu prvej inštancie je nesprávny.

23. Manželstvo rodičov maloletej R. bolo rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatným dňa 16. 07. 2014, rozvedené a maloletá bola na čas po rozvedení manželstva zverená do osobnej starostlivosti matke, pričom obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu v sume 120 eur mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Následne, rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015, právoplatným dňa 04. 11. 2015 bola maloletá R. C., nar. XX. XX. XXXX. zverená na čas do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti matke od 03. 02. 2014 a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu v sume 120 eur mesačne od 03. 02. 2014 vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca do rúk matky, pričom zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Zročné výživné na maloletú za obdobie od 03. 02. 2014 do 16. 07. 2014 v sume 340 eur súd povolil otcovi splácať po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok od vykonateľnosti rozsudku. V minulosti teda bolo o úprave práv a povinností k maloletej R. už rozhodované dvakrát, a to raz na čas do rozvodu (aj keď toto rozhodnutie bolo vydané neskôr) a v súvislosti s rozvodom, teda do budúcnosti. Pri porovnaní zmeny pomerov pritom súd musí vychádzať len z jedného ostatného rozhodnutia o výživnom a nemôže porovnávať zmenu pomerov vo vzťahu k dvom rozhodnutiam, ako to urobil súd prvej inštancie. Rozhodujúce pre určenie, vo vzťahu ku ktorému rozhodnutiu má byť zmena pomerov vyhodnotená nie je v danej veci rozhodujúce to, že rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/35/2014-63 zo dňa 16. 06. 2015 v

spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/45/2015-82 zo dňa 15. 10. 2015, právoplatným dňa 04. 11. 2015, bolo naposledy vydané, ale to, že rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatný dňa 16. 07. 2014, upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej R. na čas po rozvedení, teda do budúcnosti. Zmena pomerov preto v tomto konaní mohla byť porovnávaná len s pomermi v čase vydania tohto rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. 04. 2014, právoplatný dňa 16. 07. 2014). Keďže súd prvej inštancie takto zmenu pomerov neporovnával, vec nesprávne právne posúdil.

24. Odvolací súd, vychádzajúc z už uvedeného a skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie dospel k záveru, že od rozhodnutia súdu o výživnom na maloletú R. v rozsudku, právoplatnom v júli 2014, nastala tak u maloletej, ako aj u jej oboch rodičov zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výšky výživného, avšak nie v rozsahu, ako žiadala matka. Pri vydaní rozsudku zo dňa 29. 04. 2014, právoplatnom dňa 16. 07. 2014 Okresným súdom Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506, súd vychádzal z príjmu matky 716,38 eura a z príjmu otca 984,43 eura mesačne a mal za to, že odôvodnené potreby maloletej (bežné potreby na oblečenie, stravu a obuv, výdavky na školské potreby, na stravovanie v škole na školskú družinu, na životné poistenie, ako aj na výdavky na mimoriadne potreby a to na tanečný krúžok, mobilný telefón) budú pri výživnom stanovenom na sumu 120 eur zabezpečené. Pokiaľ ide o terajšie pomery na strane matky, za obdobie od septembra 2014 do augusta 2015 zarábala priemerne 830,61 eura mesačne a za obdobie od septembra 2015 do januára 2016 má vykázaný priemerný čistý mesačný príjem 932,47 eura. Ďalšia vyživovacia povinnosť matke nepribudla. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, zarába priemerne mesačne 1.057,95 eura čistého (obdobie od marca 2015 do februára 2016). Od ostatného rozhodovania o výživnom mu pribudla vyživovaciu povinnosť voči maloletému D. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorý pochádza z jeho druhovského pomeru s J. E. Y., pričom družka otca je na materskej dovolenke. Odvolací súd, vychádzajúc z uvedeného a tiež výdavkov na strane matky, aj otca a odôvodnených potrieb maloletej zistených súdom prvej inštancie dospel k záveru, že potreba liečby v čelustno-ortopedickej ambulancii u maloletej R. bola v konaní preukázaná, pričom predpokladané výdavky v sume 1.350 eur po dobu 2-2,5 roka nie sú bežné výdavky, ale o mimoriadne, zvýšené výdavky, na ktorých by sa mali podieľať obaja rodičia, avšak v miere primeranej ich možnostiam. Odvolací súd tiež zohľadnil zmenu pomerov na strane matky, ktorej sa zvýšil príjem zo sumy 716,38 eura na sumu 932,47 eura mesačne a tiež z pomerov na strane otca, ktorému sa zvýšil príjem zo sumy 984,43 eura na sumu 1.057,95 eura mesačne a tiež zohľadnil to, že otcovi pribudla jedna vyživovacia povinnosť. S poukazom na uvedené skutočnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a vyživovaciu povinnosť otca voči mal. R. C., nar. XX. XX. XXXX, zvýšil zo sumy 120 eur na sumu 140 eur od 20. 05. 2015 a zároveň rozhodol aj o zročnom výživnom za čas od 20. 05. 2015 do 31. 10. 2016 v sume 347,74 eura, ktoré uložil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/183/2012-506 zo dňa 29. apríla 2014 v časti o výživnom. Takto zvýšené výživné zodpovedá zmene pomerov tak na strane oboch rodičov, ako aj maloletého dieťaťa.

25. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).